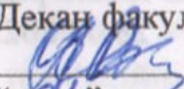
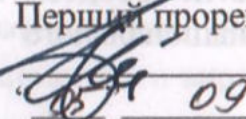

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ЗЕМЛЕРОБСТВА, ГЕОДЕЗІЇ ТА ЗЕМЛЕУСТРОЮ

ПОГОДЖЕНО

Декан факультету агротехнологій
 Антоніна ДРОБІТЬКО
"04" 09 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
 Дмитро БАБЕНКО
"05" 09 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
З ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

для здобувачів вищої освіти денної і заочної форми навчання
на 2023-2024 навчальний рік

Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»
Освітня спеціальність: «Геодезія та землеустрій»
Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Освітній ступінь «Магістр»
Кваліфікація – магістр з геодезії та землеустрою

Курс – 1

Семестр – 2

Всього годин – 270 год. / 9,0 кред.

Термін проходження практики – 27.05.-26.07.2024

Тривалість практики – 9,0 тижнів

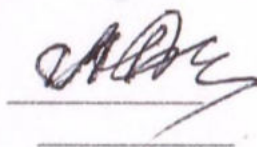
Форма контролю – диференційований залік

Миколаїв
2023

Робоча програма розроблена на основі Положення "Про організацію освітнього процесу в Миколаївському національному аграрному університеті" (СО 5.258.01-00.2018); деканом факультету агротехнологій, д-р. с.-г. наук, професором А. В. Дробітько, професором землеробства, геодезії та землеустрою, д-р екон. наук, професором А.С. Поповим.

Програма відповідає вимогам освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти «Геодезія та землеустрій», затвердженою Вченою радою Миколаївського національного аграрного університету 28.02.2023 р. (протокол № 7).

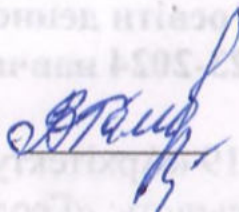
30 серпня 2023 р.

Антоніна ДРОБІТЬКО
Андрій ПОПОВ

Програма розглянута на засіданні кафедри землеробства, геодезії та землеустрою МНАУ протокол №2 від 31 серпня 2023 року.

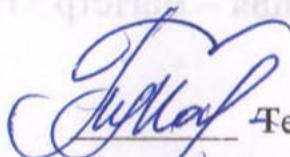
Завідувач кафедри
д-р с.-г. наук, професор

Валентина ГАМАЮНОВА

Обговорено і схвалено науково-методичною комісією факультету агротехнологій МНАУ протокол №2 від 01 вересня 2023 року.

Голова науково-методичної комісії
канд. с.-г. наук, доцент

Тетяна МАНУШКІНА

Сюкано Олекс

ВСТУП

Практична підготовка здобувачів вищої освіти є обов'язковим компонентом освітньої програми і має за мету набуття ними професійних компетентностей, визначених освітньо-кваліфікаційними характеристиками підготовки фахівців спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій». Виробнича практика є важливою формою навчання здобувачів, яка покликана закріпити отримані теоретичні знання, застосувати їх на практиці, сформувати в майбутнього магістра професійні вміння та навички самостійно вирішувати виробничі питання, повніше розкривати індивідуальні здібності студента, виховувати потребу поповнювати свої знання та творчо їх використовувати. Вона проводиться на передових підприємствах та організаціях.

Місцем проведення практики є сучасні високотехнологічні підприємства (організації, установи) у сфері геодезії та землеустрою. Характер виконання кожним здобувачем вищої освіти робіт повинен періодично змінюватися з тим, щоб він освоїв весь цикл основних геодезичних і землепорядних робіт.

Порядок проведення виробничої практики та звітність здійснюється згідно з Положенням про організацію практики студентів вищих навчальних закладів. Форма звітності – подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником бази практики, який подається керівнику практики від навчального закладу.

Обсяг виробничої практики складає 270 год.

МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою виробничої практики є закріплення теоретичних і практичних знань, отриманих при вивченні фахових дисциплін, а також надання можливості реалізації знань студентів на виробництві або при забезпеченні державного управління.

Під час виробничої практики здобувачі магістерського рівня 1 року навчання мають ознайомитися та вивчити:

- 1) питання організації і планування землевпорядних і земельно-кадастрових робіт;
- 2) питання нормування, організації й оплати праці;
- 3) зміст і особливості складання різних видів документації із геодезії, картографії та землеустрою, земельно-кадастрової та землеоціночної документації;
- 4) методичні підходи до обґрунтування проєктних рішень у землеустрої;
- 5) інфраструктуру геопросторових даних та методику опрацювання та оприлюднення геопросторових даних та метаданих;
- 6) зміст і методику ведення обліку кількості земель;
- 7) текстові і графічні документи, які стосуються реєстрації та обліку об'єктів нерухомого майна;
- 8) методи оцінки земель сільськогосподарського призначення, населених пунктів, несільськогосподарського призначення (за межами населених пунктів);
- 9) методичні підходи до грошової оцінки земельних ділянок;
- 10) методику оформлення проєктної і технічної документації з надання земельних ділянок у власність і користування юридичним та фізичним особам;
- 11) методику встановлення (відновлення) меж земельних ділянок у натурі (на місцевості);
- 12) методику інвентаризації та моніторингу земель;
- 13) методику одержання, обробки, зберігання земельно-кадастрової інформації;
- 14) порядок польового землевпорядного обстеження;
- 15) порядок складання програм, схем, проєктів (в т.ч. робочих) землеустрою;
- 16) порядок виконання топографо-геодезичних і кадастрових зйомок;
- 17) порядок створення тематичних карт (планів).

Головними завданнями виробничої практики є:

- ознайомлення із законодавчо-нормативними актами у сфері геодезії та землеустрою;
- ознайомлення з організацією роботи базової установи (бази практики) загалом, її структурою і функціями підрозділу, до якої прикріплено практиканта;

– ознайомлення з комп'ютерними системами виконання проєктних робіт, а також збереження та опрацювання топографо-геодезичної, картографічної і земельно-кадастрової інформації підрозділу;

– вивчення порядку та способів виконання топографо-геодезичних, картографічних робіт у сфері землеустрою, земельно-кадастрових робіт (в т.ч. землеоціночних), а також задач, які поставлені перед підрозділом;

– оволодіння спеціальними знаннями та уміннями професійної діяльності;

– підготовка звіту про проходження практики.

Досягнення поставлених завдань забезпечується за рахунок виконання практикантом індивідуальних виробничих завдань, а також завдань, поставлених керівниками практики.

Виробнича практика передбачає ознайомлення та участь практикантів у виконанні окремих елементів наступних геодезично-картографічних, землевпорядних та земельно-кадастрових робіт:

- 1) виконання топографо-геодезичних знімальних робіт;
- 2) укладання тематичних карт земельно-ресурсної тематики;
- 3) проведення кадастрового зонування;
- 4) проведення кадастрових зйомок;
- 5) здійснення державної реєстрації земельних ділянок;
- 6) ведення обліку кількості та якості земель;
- 7) розробка регіональних програм використання та охорони земель;
- 8) розробка схем землеустрою районів (районів в містах);
- 9) створювати та розвивати інфраструктури геопросторових даних, опрацьовувати та оприлюднювати геопросторові дані та метадані;
- 10) розробка техніко-економічних обґрунтувань використання та охорони земель сіл, селищ, міст;
- 11) розробка проєктів землеустрою щодо встановлення і зміни адміністративно-територіальних одиниць;
- 12) розробка проєктів землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення;
- 13) розробка проєктів землеустрою щодо організації і встановлення меж територій оздоровчого призначення;
- 14) розробка проєктів землеустрою щодо організації і встановлення меж територій рекреаційного призначення;
- 15) розробка проєктів землеустрою щодо організації і встановлення меж територій історико-культурного призначення;

16) розробка проектів землеустрою щодо встановлення прибережних захисних смуг та водоохоронних зон уздовж річок, морів, навколо озер, водосховищ та інших водойм;

17) розробка проектів землеустрою щодо встановлення захисних, охоронних та інших зон з особливими умовами користування;

18) розробка проектів землеустрою щодо формування земель комунальної власності територіальних громад (за межами населених пунктів);

19) розробка проектів розмежування земель державної та комунальної власності населених пунктів;

20) розробка проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок;

21) розробка проектів землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь;

22) розробка проектів землеустрою щодо впорядкування території населених пунктів;

23) розробка проектів землеустрою щодо консервації деградованих, малопродуктивних та техногенно забруднених земель;

24) розробка робочих проектів землеустрою;

25) розробка технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості);

26) розробка технічної документації із землеустрою щодо складання документів, що посвідчують право власності чи користування на земельну ділянку;

27) розробка спеціальних тематичних карт (планів);

28) розробка планів земельно-господарського устрою населених пунктів;

29) розробка технічної документації з бонітування ґрунтів;

30) розробка технічної документації з грошової оцінки земельних ділянок;

31) розроблення комплексного плану просторового розвитку території територіальних громад (або його складових частин).

Крім того, проводиться ознайомлення та участь у проведенні:

– топографо-геодезичних та картографічних робіт при проведенні землеустрою та веденні державного земельного кадастру;

– інвентаризації земель при здійсненні землеустрою;

– обстежень земель при здійсненні землеустрою (ґрунтових, геоботанічних, лісомеліоративних та лісотаксаційних, гідромеліоративних тощо);

– надання консалтингових послуг з питань землеустрою;

– розробка технічних завдань на розробку документації із землеустрою;

– співпраці із замовниками та виконавцями робіт та послуг;

– підготовка тендерних пропозиції в сфері геодезії та землеустрою та укладання відповідних договорів;

- комерціалізації результатів діяльності у сфері геодезії та землеустрою;
- моніторингу об'єктів геодезії та землеустрою;
- визначення розмірів втрат: лісогосподарського виробництва; завданих обмеженням у землекористуванні; завданих погіршенням якості земель внаслідок встановлення охоронних, санітарних та інших захисних зон;
- визначення розмірів збитків власників землі та землекористувачів.

В процесі проведення виробничої практики застосовуються методи активного навчання:

- метод проєктів;
- метод моделювання професійних ситуацій;
- ознайомлення та використання типових проєктів;
- використання довідкової літератури, законодавчої та нормативної документації, галузевих норм та інструкцій, ДБН.

Активні методи навчання дозволяють розвивати мислення студентів; сприяють їх залученню до вирішення проблем, максимально наближених до реальних виробничих ситуацій; розширюють і поглиблюють професійні знання, розвивають практичні навички та вміння; сприяють активізації навчального процесу та розвитку вміння знайти індивідуальний стиль професійної діяльності, дозволяють досягти адекватної професійно-особистісної самооцінки, прогнозувати й аналізувати результати своєї діяльності, підвищують рівень самоорганізації.

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати задачі прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері геодезії та землеустрою.

Загальні компетентності:

- ЗК03. Здатність розробляти проєкти та управляти ними.
- ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК05. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК06. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК).

СК01. Здатність планувати і виконувати теоретичні та/або прикладні дослідження, створювати нові знання і технології у сфері геодезії та землеустрою.

СК02. Здатність критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою та суміжних галузей знань.

СК03. Здатність ефективно застосовувати теорії, принципи та технології математики, природничих, технічних, соціальних, економічних наук при розв'язанні комплексних задач геодезії та землеустрою.

СК04. Здатність здійснювати пошук необхідної інформації, обирати і застосовувати сучасні методи обробки, аналізу, оцінювання та оприлюднення

даних, зокрема геопросторових, та метаданих при розв'язанні комплексних задач геодезії та землеустрою.

СК05. Здатність обґрунтовувати і оцінювати методи обстежень, вишукувань, випробувань, діагностики, моніторингу об'єктів геодезії та землеустрою.

СК06. Здатність розробляти і реалізовувати проекти у сфері геодезії та землеустрою, а також дотичних до неї міждисциплінарних напрямів із урахуванням технічних, економічних, соціальних, правових та екологічних аспектів.

СК07. Здатність організувати діяльність та ефективно керувати складними та/або непередбачуваними робочими процесами у сфері геодезії та землеустрою.

СК08. Здатність захищати інтелектуальну власність, комерціалізувати результати науково-дослідної, винахідницької та проектної діяльності.

СК09. Здатність розробляти і застосовувати нові стратегічні підходи до вирішення проблем у сфері геодезії та землеустрою.

Результати навчання.

РН01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері геодезії та землеустрою, достатні для проведення досліджень і здійснення інновацій.

РН02. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з питань професійної діяльності, досліджень та інновацій у сфері геодезії та землеустрою.

РН03. Приймати ефективні рішення щодо розв'язання завдань прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері геодезії та землеустрою, аналізувати альтернативи, будувати прогнози, оцінювати ризики, зокрема в умовах неповної та/або суперечливої інформації та неоднозначних вимог.

РН04. Будувати і досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі об'єктів і процесів, застосовувати їх для створення інновацій у сфері геодезії та землеустрою.

РН05. Створювати та розвивати інфраструктури геопросторових даних, опрацювати та оприлюднювати геопросторові дані та метадані, що стосуються геодезії та землеустрою.

РН06. Співпрацювати із замовниками та виконавцями робіт та послуг, готувати тендерні пропозиції в сфері геодезії та землеустрою, укладати відповідні договори.

РН07. Обґрунтовувати вибір обладнання, технологій і процесів щодо управління виробництвом і проведення досліджень у сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузях.

PH08. Розробляти і керувати проектами з урахуванням технологічних умов та вимог щодо управління виробництвом у сфері геодезії та землеустрою та з дотичних міждисциплінарних напрямів, з урахуванням економічних, соціальних, екологічних і правових аспектів; готувати технічні завдання, заявки на фінансування проектів, здійснювати планування робіт, планувати ресурси і керувати ними.

PH09. Розробляти і впроваджувати заходи з оперативного та перспективного управління, прогнозування і планування геодезичного, картографічного та землевпорядного виробництва з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.

PH10. Захищати інтелектуальну власність, комерціалізувати результати науково-дослідної, винахідницької та проектної діяльності.

PH11. Виконувати комплексний аналіз і оцінювання стану об'єктів геодезії та землеустрою і оцінювати наслідки від запровадження практичних заходів.

PH12. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері геодезії та землеустрою до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

PH13. Виконувати обстеження, випробування, діагностику, моніторинг об'єктів геодезії та землеустрою, розробляти заходи з охорони земель та оцінювати їх наслідки.

PH14. Критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою, дотичні міждисциплінарні проблеми.

PH15. Володіти цифровими та геоінформційними технологіями, аналітичними та експериментальними методами та методиками дослідження у сфері геодезії та землеустрою, у т.ч. з урахуванням вимог професійної та цивільної безпеки, охорони праці.

ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Виробнича практика проводиться упродовж 9,0 тижнів на базі сучасних високотехнологічні підприємств (організацій, установ) у сфері геодезії та землеустрою будь-якої форми власності під керівництвом викладачів відповідного профілю.

Робоча програма практики має передбачати:

- оформлення та отримання пропуску на підприємство, об'єкт;
- вивчення правил охорони праці та пожежної безпеки;
- проведення навчальних занять і виробничих екскурсій;
- виконання індивідуальних завдань;
- оформлення звіту;
- подання звіту з практики;
- складання заліку з практики.

Основний зміст виробничої практики наведено у таблиці 1.

Таблиця 1

Зміст виробничої практики

№ з/п	Зміст роботи	Обсяги годин
1	Оформлення необхідних документів для проходження виробничої практики, проведення інструктажу з охорони праці та техніки безпеки	16
2	Оформлення документів про прибуття на місце проходження практики. Інструктаж з охорони праці та техніки безпеки на робочому місці	16
3	Виконання виробничих завдань безпосередньо на робочому місці на підприємстві, що є базою практики	46
4	Збір даних про базу практики, характеристика підприємства в цілому	30
5	Збір та систематизація вихідних даних для написання кваліфікаційної роботи	44
6	Ознайомлення із методами збирання та обробки інформації в галузі геодезії, топографо-геодезичної, картографічної та кадастрової діяльності; землеустрою; моніторингу та оцінки земель, її систематизації й класифікації відповідно до поставленого проектного або виробничого завдання	44
7	Робота з технологіями та методиками планування і виконання геодезичних, топографічних і кадастрових знімачів та комп'ютерного оброблення результатів знімачів в геоінформаційних системах	44
8	Оформлення звіту з практики	18
9	Захист звіту на підприємстві	6
10	Захист звіту на випусковій кафедрі	6
	Всього годин	270

Перед початком виробничої практики здобувачі вищої освіти повинні пройти інструктаж з техніки безпеки, за місцем проходження практики, який проводять спеціалісти підприємств (організацій, установ).

Виробнича практика включає ознайомлювальну, технологічну та звітно-атестаційну частини.

Ознайомлювальна частина практики проводиться у формі вивчення практикантом організаційної структури бази практики (землевпорядного підприємства, державного органу), штатного розпису (кількість працюючих, структурні підрозділи, виробничі групи), керівного складу, дозволених (ліцензованих) видів господарської діяльності, основних видів виконуваних землевпорядних та земельно-кадастрових робіт. Вивчається регламент роботи організації, правила внутрішнього розпорядку та службового етикету.

До ознайомлювальної частини практики також відносяться заняття та інструктажі з техніки безпеки, охорони праці, виробничої санітарії, пожежної безпеки та правил дорожнього руху, які мають бути проведені у обов'язковому порядку консультантом з техніки безпеки та охорони праці. До проведення відповідних інструктажів практикантам забороняється приступати до технологічної частини практики.

Технологічна частина практики передбачає безпосередню участь здобувачів у виконанні виробничих та управлінсько-організаційних завдань, поставлених керівництвом практики, у складі підрозділу бази практики. Тематична спрямованість індивідуальних завдань практиканта визначається керівництвом практики з урахуванням змісту практики.

Практиканти повинні суворо дотримуватись регламенту роботи підприємства (організації, установи), не допускати порушень трудової дисципліни.

Керівники практики попереджують практикантів про відповідальність за несанкціоноване розповсюдження службової інформації організації.

Звітно-атестаційна частина практики передбачає виконання робіт з оформлення результатів практики у формі звіту про практику та додатків до нього, а також подання звіту керівнику практики від навчального закладу.

Обов'язковою умовою проходження усіх частин практики є ведення щоденника практики, який належить до звітних документів і додається до звіту про проходження практики. Щоденник оформлюють за встановленою формою (табл. 2 та Додаток А), в якому роблять записи про види робіт за кожний день, навчання, критичний аналіз.

Форма ведення щоденника навчально-науково-дослідної практики

Дата	Короткий зміст роботи, навчання	Підпис керівника практики	Примітка

Практика вважається зарахованою, якщо складено обґрунтований звіт про її проходження та наступний успішний його захист здобувачем.

Після закінчення практики студент складає залік (захищає звіт) з оцінкою, що диференціюється, комісії, призначеній завідувачем кафедри. До складу комісії входять керівники практик від навчального закладу та підприємства. За відсутності керівника від виробництва враховується його оцінка знань студента відображена в характеристиці студента керівником практики від бази практики.

На залік студент подає:

- звіт із практики, завірений печаткою;
- щоденник виробничої практики, підписаний керівниками практики від підприємства й керівником від навчального закладу;
- робочі матеріали (технічні документації, проєкти, звіти, форми, схеми, креслення, графіки і т. д.).

Здобувач, який не виконав програму практики, отримав негативну характеристику про роботу або незадовільну оцінку при захисті звіту, направляється на практику повторно або розглядається питання щодо доцільності його подальшого перебування в навчальному закладі.

База практики

Бази практики (підприємства, організації, установи будь-якої форми власності) мають відповідати вимогам програми практики, зокрема:

- мати високий рівень техніки й технології, організації і культури праці;
- забезпечити можливість проведення більшості видів робіт на практиці при дотриманні їх послідовності, відображеній в її робочій програмі;
- володіти достатньою інформаційно-статистичною базою для даного виду практики;
- підтримувати науково-технічні зв'язки з кафедрою;
- розташовуватися в межах України.

Вибору баз практики повинна передувати робота кафедри з вивчення виробничих та економічних можливостей з позиції їхньої придатності для проведення практики студентів за спеціальністю «Геодезія та землеустрій».

Із визначеними базами практики навчальний заклад завчасно укладає договір на її проведення. Тривалість дії договору узгоджується договірними

сторонами. Для студентів-іноземців бази практики передбачаються у відповідному контракті чи договорі з їхньої підготовки.

Базами виробничої практики можуть бути:

1) центральний апарат та територіальні органи спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з питань земельних ресурсів – Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру і її територіальні органи;

2) державне підприємство «Головний науково-дослідний та проектний інститут землеустрою», а також державні підприємства – регіональні науково-дослідні та проектні інститути землеустрою;

3) державне підприємство «Центр державного земельного кадастру» при Державній службі України з питань геодезії, картографії та кадастру та його регіональні філії та районні і міські відділи;

4) Державне науково-виробниче підприємство «Картографія»;

5) юридичні особи – суб'єкти господарської діяльності, що виконують землевпорядні, землеоціночні, топографо-геодезичні та картографічні роботи та мають ліцензії на провадження відповідних видів діяльності;

5) державні топографо-геодезичні підприємства.

У порядку виключення допускається проходження практики на базі виконавчих органів міських рад у складі підрозділів, на які покладено повноваження щодо регулювання земельних відносин.

На базах практик встановлено режим праці, є контроль часу початку та закінчення роботи (табелювання), правила ведення поточних записів і складання підсумкового звіту з виробничої практики.

Під час виробничої практики здобувачі ведуть звіти-щоденники (відповідна форма подана у табл. 2 та додатку А), які систематично перевіряються керівником практики, а в кінці підписуються і ставлять печатку.

По закінченні виробничої практики здобувачам виставляються оцінки за результатами перевірки звітів, результатів їх роботи під час практики, відгуку (характеристика) керівника практики від підприємства (бази практики). Характеристика здобувача-практиканта підписується керівником від бази практики та ставиться печатка.

ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Форми і методи контролю етапів виробничої практики наведено у таблиці.

Таблиця 3

№ п/п	Етап практики	Форми роботи під час практики	Форма контролю	Кількість балів
1	Оформлення необхідних документів для проходження виробничої практики, проведення інструктажу з охорони праці та техніки безпеки	Запис у журналі з техніки безпеки	×	×
2	Оформлення документів про прибуття на місце проходження практики. Інструктаж з охорони праці та техніки безпеки на робочому місці	Запис у журналі з техніки безпеки	×	×
3	Виконання виробничих завдань безпосередньо на робочому місці на підприємстві, що є базою практики	Щоденник практики	Перевірка розділів у звіті з практики та захист звіту	$\frac{10}{6}$
4	Збір даних про базу практики, характеристика підприємства в цілому	Опис організаційно-економічної характеристики господарства	Перевірка розділів у звіті з практики та захист звіту	$\frac{10}{6}$
5	Збір та систематизація вихідних даних для магістерської роботи	Наявність матеріалів для написання магістерської роботи	Перевірка розділів у звіті з практики та захист звіту	$\frac{10}{6}$
6	Ознайомлення із методами збирання та обробки інформації в галузі геодезії, топографо-геодезичної, картографічної та кадастрової діяльності; землеустрою; моніторингу та оцінки земель, її систематизації й класифікації відповідно до поставленого проєктного або виробничого завдання	Опис методів збирання і обробки інформації	Перевірка розділів у звіті з практики та захист звіту	$\frac{10}{6}$
7	Робота з технологіями та методиками планування і виконання геодезичних, топографічних і кадастрових знімачь та комп'ютерного оброблення результатів знімачь в геоінформаційних системах	Опис технологій у звіті	Перевірка розділів у звіті з практики та захист звіту	$\frac{10}{6}$
	Оформлення звіту з практики	Звіт з практики	Перевірка розділів у звіті з практики	$\frac{10}{6}$
	Захист звіту на підприємстві	Відгук (характеристика) з місця проходження практики	×	×
4	Захист звіту на випусковій кафедрі	Звіт з практики	Захист звіту	$\frac{40}{24}$

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Після закінчення практики здобувач зобов'язаний здати на кафедрі звіт про виконання ним програми виробничої практики.

Звіт про виробничу практику складається здобувачем, як правило, у вечірній час в період його перебування на виробництві, розглядається керівниками практики від виробництва і МНАУ та супроводжується докладним відгуком про роботу здобувача під час практики.

Звіт про практику приймається також керівником практики від МНАУ й оцінюється за чотирибальною системою та шкалою ETCS. Одержання незадовільної оцінки, або неподання звіту про виробничу практику тягне за собою ті ж наслідки (у відношенні переведення на наступний курс, право на стипендію тощо), що й незадовільна оцінка однієї із теоретичних дисциплін навчального плану.

Ліквідація незадовільної оцінки або академічної заборгованості з виробничої практики проводиться, як правило, шляхом повторного проходження практики.

У звіті повинні бути технічно грамотно пов'язані між собою ілюстративні замальовки, схеми, фотографії, опис матеріалів, конструкцій механізмів і процесів роботи.

Звіт про виробничу практику – це не простий опис баченого, а аналіз його на підставі:

- а) пройденого теоретичного курсу;
- б) опрацьованої під час практики допоміжної технічної літератури;
- в) бесід з керівниками практики;
- г) вивчення роботи передовиків виробництва;
- д) особистих спостережень під час виконання завдань практики.

По кожній роботі дається порівняння методів передовиків і звичайних працівників, вказується у чому закладаються роль самого здобувача при виконанні виробничого завдання і у завершенні критичного аналізу дає свій висновок.

Обсяг, зміст і порядок викладення у звіті зібраних матеріалів визначається програмою практики.

У звіті не допускаються зайві слова, які не мають відношення до конкретного викладу матеріалу.

Звіт повинен складатися кожним здобувачем окремо: не допускається складання його двома, трьома і більше здобувачами разом.

Під час роботи двох, трьох і більше здобувачів на одному робочому місці одночасно, вони повинні поділити роботу між собою і представити самостійні окремі звіти.

Звіти, виконані тільки на основі літературної викладки у формі розповіді, списані із звітів товаришів по практиці, оцінюються незадовільно і практикою не зараховуються.

Матеріали для звіту у вигляді окремих нотаток і замальовок у робочому зошиті підбираються систематично під час виконання програми, або робочих

завдань, рекомендованих керівником практикою. Звіт пишеться ручкою. Креслення, малюнки тощо можуть бути виконані олівцем.

У випадку практики здобувача на віддаленій території від МНАУ, де неможливі виїзди керівника практикою від МНАУ, складання звіту і щоденника контролюється керівником від виробництва і він же дає своє письмове заключення у звіті та відгук у щоденнику.

Під час виконання робіт і підготовки звіту з виробничої практики з геодезії та землеустрою рекомендується дотримуватись певної структури.

У звіті зазначається:

- 1) місце проходження практики, строк і послідовність виконання програми;
- 2) види виконання робіт за етапами проходження практики;
- 3) зміст виконаних робіт і їх коротка характеристика;
- 4) висновки про практику і пропозиції щодо її удосконалення.

У звіті не повинно бути дослівного переписування історії бази практики, а також цитування законодавчих актів.

До звіту додається:

- 1) характеристика з бази практики, підписана керівником бази практики з гербовою печаткою;
- 2) щоденник, в якому відображається хронологія проходження практики;
- 3) індивідуальний план проходження практики, погоджений з керівником практики від навчального закладу;
- 4) копії документів, проектів та звітів, складених студентами самостійно;
- 5) безпосередньо сам звіт з повним описом всіх робіт і завдань, які ставилися керівниками баз практик та посиланням на додатки;
- 6) перелік використаної літератури.

Звіт з практики здобувачі вищої освіти захищають з диференційованою оцінкою у комісії, призначеній деканом факультету, протягом перших десяти днів після закінчення практики.

Оцінка за практику вноситься в залікову відомість і в залікову книжку здобувача вищої освіти за підписами членів комісії.

Здобувач вищої освіти, який не виконав програму практики, не склав залік і отримав незадовільну оцінку при складанні заліку, направляється на практику повторно, в період канікул. Здобувач вищої освіти, який востаннє не склав залік з практики або не отримав задовільну оцінку з практики, відраховується з університету.

РЕЙТИНГОВА ОЦІНКА З ПРАКТИКИ ТА СХЕМА ПОТОЧНОГО ТА ЗАКЛЮЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Успішність здобувача вищої освіти оцінюється шляхом підсумкового контролю. Дані про успішність здобувача вищої освіти заносяться викладачами в «Залікову відомість» / «Екзаменаційну відомість».

В університеті прийнято 100-бальну оцінювальну шкалу. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач в результаті проходження практики – 100 балів. Сума балів, набраних здобувачем вищої освіти під час виконання всіх видів робіт за практику, сумується. Шкала рейтингової оцінки знань здобувачів вищої освіти з технологічної практики наведена в таблиці 3.

При цьому до залікової книжки здобувача вищої освіти виставляється загальна кількість балів та оцінка за національною шкалою згідно з табл. 4.

Таблиця 4

Шкала оцінювання успішності з практики, що закінчуються диференційованим заліком

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
64-74	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНИХ АКТІВ

Базова література

1. Дорош Й.М., Дорош О.С. Формування обмежень та обтяжень у землекористуваннях : навчальний посібник. Олді-плюс, 2018. 650 с.
2. Земельний кадастр. Частина II : навчальний посібник / за ред. А.Г. Мартина. Київ: Компрінт, 2018. 452 с.
3. Мартин А.Г., Бавровська Н.М. Організація землевпорядних робіт : навчальний посібник. Київ: НУБіП України, 2017. 519 с.
4. Попов А.С. Землевпорядне проектування : метод. реком. до виконання курсової роботи здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Геодезія та землеустрій» спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» денної форми здобуття вищої освіти. Миколаїв, МНАУ. 2022. 145 с.
5. Попов А.С. Землеустрій : метод. реком. до виконання курсової роботи для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ступеня вищої освіти Бакалавр спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» денної форми навчання. Миколаїв, МНАУ. 2022. 75 с.
6. Попов А.С. Територіальний землеустрій : метод. реком. до виконання курсової роботи здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Геодезія та землеустрій» спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» денної форми здобуття вищої освіти. Миколаїв, МНАУ. 2022. 112 с.
7. Попов А.С. Технології автоматизованого проектування в землеустрої : метод. реком. для виконання практичних робіт здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Геодезія та землеустрій» спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» денної форми здобуття вищої освіти. Миколаїв, МНАУ. 2022. 72 с.
8. Попов А.С. Управління земельними ресурсами : метод. реком. для виконання практичних робіт здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Геодезія та землеустрій» спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» денної форми здобуття вищої освіти. Миколаїв, МНАУ. 2022. 109 с.
9. Попов А. С. Управління земельними ресурсами : навч. посіб. ; Миколаївський національний аграрний університет. – Миколаїв : МНАУ, 2022. 214 с.
10. Попов А.С., Іскакова О.Ш. Галузеві кадастри : метод. реком. для виконання практичних робіт здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Геодезія та землеустрій» спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» денної форми здобуття вищої освіти. Миколаїв, МНАУ. 2021. 96 с.
11. Попов А.С., Іскакова О.Ш. Територіальний землеустрій : метод. реком.

для виконання практичних робіт для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Геодезія та землеустрій» спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» денної форми здобуття вищої освіти / у 2 част. Миколаїв, МНАУ. 2022. Ч. 1. 88 с.

12. Попов А.С., Іскакова О.Ш. Територіальний землеустрій : метод. реком. для виконання практичних робіт для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Геодезія та землеустрій» спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» денної форми здобуття вищої освіти / у 2 част. Миколаїв, МНАУ. 2022. Ч. 2. 69 с.

13. Практичний інструментарій 2.0 із управління земельними ресурсами : на шляху до розширення повноважень громад / за ред. С. Кубаха. Проект "АГРО", 2021. 88 с.

14. Розробка комплексних планів : посібник для громад / за ред. С. Кубаха. Проект "АГРО", 2022. 87 с.

15. Стратегічна екологічна оцінка комплексного плану : практичний посібник / за ред. С. Кубаха. Проект "АГРО". 2022. 106 с.

16. Територіально-просторове планування: базові засади теорії, методології, практики : монографія / за заг. ред. А. М. Третяка. Біла Церква : ТОВ "Білоцерківдрук", 2021. 142 с.

17. Третяк А.М. Землеустрій : підручник (стереотипне видання). Херсон: Олді-плюс, 2019. 520 с.

18. Третяк А.М., Другак В.М., Колганова І.Г. Стандартизація та нормування у землеустрої : навч. посіб. К. : «Агроосвіта», 2013. 224 с.

19. Третяк А.М., Дорош Й.М., Третяк Р.А., Лобунько Ю.В. Землевпорядний процес : навчальний посібник. Херсон: Олді-плюс, 2018. 276 с.

20. Управління земельними ресурсами. Т. 2. Економіка землекористування / за заг. ред. П.П. Колодія. Донецьк : УНИТЕХ, 2012. 438 с.

21. Управління земельними ресурсами. Т. 3. Кадастрова діяльність та інформаційні системи / за заг. ред. А. С. Попова. Донецьк : УНИТЕХ, 2012. 445 с.

22. Флекей З. П. Практикум з геодезичних робіт у землеустрої: навчальний посібник. Львів: СПОЛОМ, 2014. 302 с.

23. Як розробити комплексний план громади : посібник для професіоналів / за ред. С. Кубаха. Проект "АГРО". 2022. 140 с.

Законодавчо-нормативні акти

1. Земельний кодекс України : Закон України від 25. 10. 2001 р. №2768-111. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14> (дата звернення: 18.05.2023).

2. Порядок ведення державного водного кадастру : Постанова КМУ від 8 квіт. 1996 р. № 413. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/413-96-%D0%BF#Text> (дата звернення: 18.05.2023).

3. Методичні рекомендації щодо розроблення схем землеустрою і техніко-економічних обґрунтувань використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць : Наказ Державного агентства земельних ресурсів України від 2 жов. 2013 р. №395. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0395821-13#Text> (дата звернення: 18.05.2023).

4. Про землеустрій : Закон України від 22 трав. 2003 р. № 858-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text> (дата звернення: 18.05.2023).

5. Про Державний земельний кадастр : Закон України від 7 лип. 2011 р. № 3613-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text> (дата звернення: 18.05.2023).

Інформаційні ресурси

1. <http://zakon4.rada.gov.ua> – інформаційно-пошукова система законодавчих і нормативних документів, розробка інформаційного центру Верховної Ради України

2. <http://www.kmu.gov.ua/> – інформаційно-пошукова система Кабінету Міністрів України.

3. <http://land.gov.ua/> – офіційний сайт Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру.

4. <http://www.dzk.gov.ua/> – офіційний сайт ДП «Центр Державного земельного кадастру».

5. <http://zem.ua> – офіційний сайт Земельної спілки України..

Приклад оформлення титульного аркуша

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет агротехнологій

Кафедра землеробства, геодезії та землеустрою

**ЩОДЕННИК
З ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**

Студента _____

Напрямок підготовки (спеціальність)

Курс _____ Група _____

База практики _____

Термін практики з _____ до _____

Керівник від МНАУ _____

Керівник від бази практики _____

Прибув на базу практики відповідно до наказу
від «___» _____ 20___ р. № _____

Інструктаж з охорони праці та техніки безпеки проведено «___» _____
20___ р. _____

(Підпис відповідальної особи)

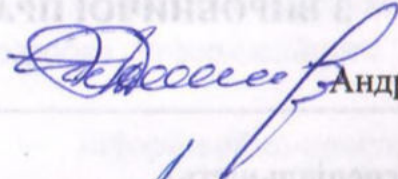
Миколаїв 20 _____

ДОДАТОК

до робочої програми 2023-2024 н.р.
З ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

№	Зміст змін	Підстави	Примітки
1	Компетентності та результати навчання	Прийняття стандарту вищої освіти (Наказ МОН України від 10.07.2023 р. №835)	—
2	Уточнення мети та завдань виробничої практики	Прийняття стандарту вищої освіти (Наказ МОН України від 10.07.2023 р. №835)	—

Розробник програми:
д-р. екон. наук, професор

 Андрій ПОПОВ

Завідувач кафедри:
д-р с.-г. наук, професор

 Валентина ГАМАЮНОВА

